A°. 1808. No. 111.

UTRECHTSCHE COURANT.

Woensdag den 14. September.

DUITSCHLAND.

BERLYN *den* 26 *Augustus*. Een Pruisfisch Asfesfor, genaamd *von Koppe*, was als een bewerker van Intrigues aangegeven. De Maarschalk *Soult*, in het geval gekomen zynde, om hem te doen arresteeren en naar Spandau te geleiden, heeft men zich van zyne Papieren meester gemaakt, onder welke men het origineel heeft gevonden des Briefs, die hier onder volgt.

"Wy vermeenen dezelve te moeten publiek maaken, als een monument ten bydrage tot de oorzaaken van den bloei en val der Ryken. Dezelve ontdekt de wyze van denken des Pruisfischen Ministerie's, en doet byzonderlyk die van den Heer *von Stein* kennen, die gedurende langen tyd het Ministerie heeft waargenomen, en die tegenwoordig byna uitsluitend belast is met het Bestuur der zaaken. Men zal den Koning van Pruisfen beklagen, van eenen zoo ongeschikte, als verkeerddenkende Ministers te hebben.

KONINGSBERGEN *den* 15. *Augustus* 1808.

Uit den officieelen Brief, die de Heer *von Koppe* Uwe Hoogheid zal overhandigen, zal dezelve alles verneemen, wat betrekking heeft tot onze zaaken in Frankryk; ik zal de vryheid neemen slechts eenige aanmerkingen te maaken op onze staat en gesteltenis in het algemeen.

Volgens den raad van de Graven *G* en *W.*, heeft men verscheidene maalen aan den Prins *W.* order gezonden, om eene Alliantie en een Corps Troupes aan te bieden, en om eene vermindering of een uitstel van de betaaling der Contributien te vraagen. Men had gewild, dat de Prins zich op eene betamelyke wyze verwyderde, ingeval dat de Keizer op nieuwe onderneemingen mogt uitgaan. Zoo in de tegenwoordige omstandigheden, waarin wy den Keizer zou den kunnen van nut zyn, Z. M. onze hulp van de hand wyst, bewyst Hoogstdezelve, dat haar voorneemen is, ons te vernietigen, en dan moeten wy ons het ergste voorstellen.

De verbittering neemt dagelyks in Duitschland toe; men moet dezelve trachten te onderhouden, en op de gemoederen poogen te werken. Ik wensche wel, dat men verbintenisfen kon onderhouden in Hesfenland en in Westphalen, en dat men zich op sommige evenementen voorbereide; dat men zocht in betrekkingen te komen met welgeintentioneerde en energique Menschen, en dat men deeze Menschen weder met anderen in verstandhouding of verband kon stellen. Ingevalle Uwe Hoogh. my eenig onderrigt dien aangaande kan geven, bid ik dezelve, my den Heer *von Koppe*, of een ander vertrouwd Persoon, met hetzelve toe te zenden.

De zaaken in Spanje maaken eene levendige indruk; zy bewyzen het geen waarop men sints langen tyd had behooren verdacht te zyn. Het zoude zeer nuttig wezen, om er de Nieuwstydingen, op eene voorzigtige wyze, van te verspreiden.

Men merkt alhier den Oorlog met Oostenryk als zeker aan. Deeze stryd zal het lot van Europa, en by gevolg het onze, beslisfen. Welk is de uitkomst die Uwe Hoogh. daar van verwacht?

De ontwerpen, welke men in het Voorjaar van 1807 had, zouden tegenwoordig tot wezenlykheid kunnen komen. Waar is tegenwoordig de Heer *Meuring*?

De Graaf van *Finc*..... zal U welhaast een bezoek komen geven, en eenigen tyd aldaar verblyven.

De Keurvorst loopt groot gevaar in de tegenwoordige omstandigheden, zich zelven en alle zyne Eigendommen te verderven: hy moest echter trachten de eene en andere van die zaken in veiligheid te stellen. Ik vrees zeer, dat hy op het laatst een slagtoffer worde van zyne begerigheid.

De Heer *van Jacobi* is alhier nog niet aangekomen. Zyne reis is laug en moeijelyk geweest.

Men heeft eindelyk besloten, om *Ancillon* tot Leermeester van den Kroonprins te benoemen. De uitvoering daar van zal nog tyd vereisschen; maar het is echter altyd eene schrede; het geen reeds veel is voor onze besluiteloosheid.

Het is wel niet geheel waar, dat de Vrouw *von U*... haare eerste gedachte heeft laten vaaren; het Gezelschap van eene dergelyke Vrouw, beproefd door ondervinding en ongelukken, zoude van een zeer groot nut geweest zyn aan de K....... Het moet zyn, dat de Finantien van dat Huis in eene zeer slechte staat zyn, want men betaald my de 13,000 Guldens niet, die men my schuldig is voor het Landgoed, dat ik over eenige Jaren verkogt heb, ik wilde wel, dat ik dit Geld bekwam, want men heeft hetzelve in den tegenswoordigen tyd benoodigd, en ik moet my naar myne Inkomsten schikken.

Ik verneem, dat een gedeelte van uwe Vrienden Holstein verlaat.

De Generaal *Blucher* is zeer zwak; men heeft tot zyne bystand den Kolonel *von Bulow* naar Colberg gezonden.

Ik ben enz. Uwe Hoogheids onderdanige Dienaar,

(*geteekend*) STEIN.

Aan Zyne Hoogheid den Prins von Suyn Wittgenstein, te Dobberen.

FRANKRYK.

PARYS *den* 6. *September*. Gisteren is de Senaat, onder het Presidium van Z. D. H. den Prins Aarts-Kanselier, vergaderd geweest. Deeze Vergadering is door Hunne Doorl. Hoogheden de Prinsen Aarts-Thesaurier, de Vice-Groot-Kiezer en Vice-Groot-Connétable bygewoond; hebbende de Ministers der Buitenlandsche Zaaken en van Oorlog, derzelver Rapporten medegedeeld.

Het eerste Rapport van den Minister van Buitenlandsche Zaaken aan Zyne Majesteit den Keizer en Koning, is gedagteekend *Bayonne den* 24. *April* 1808 en behelst een verslag van de omstandigheden die den Keizer van Frankryk, tot het neemen van eenen grooten maatregel omtrent Spanje, genoodzaakt hebben; welke maatregel, daar Zyne Maj. voor de veiligheid van zyn Ryk moest zorgen, en Spanje voor den invloed der Engelschen bewaren, door de Staatkunde aangeraaden, door de regtvaardigheid gewettigd, en door de verwarringen in Spanjen geboden wierdt.

Met betrekking hier op, zegt de Minister onder anderen:

Het geen de Staatkunde aanraadt, wordt ook door de regtvaardigheid gewettigd. Spanje heeft zich wezenlyk in staat van Oorlog tegen Uwe Majesteit gesteld: deszelfs verstandhouding met Engeland was eene Vyandelyke daad: de Proclamatie van den 5. October eene wezenlyke Oorlogs-Verklaaring die van eenen aanval zoude zyn gevolgd geweest, zoo Uwe Majesteit te Jena niet overwonnen had. Dan hadden de Departementen aan de linkerzyde der Loire, die Uwe Majesteit van Troupes ontbloot had, te hulp moeten schieten, om deezen nieuwen Vyand te keer te gaan.

Maar ook gedoogen de tegenwoordige omstandigheden niet, dat Uwe Majesteit zich buiten de zaaken van dit Koningryk houde. De Koning van Spanje is van zynen Troon gestort: Uwe Majesteit is geroepen, om tusschen Vader en Zoon te oordeelen. Welke party zal Uwe Majesteit kiezen? Zal dezelve de zaak der Vorsten opofferen, en dulden, dat aan de Majesteit van den Troon eene beleediging worde toegebragt? Zal dezelve eenen Vorst op den Troon laten, die zy aan het juk der Engelschen niet ontrekken kan, ten zy Uwe Maj. steeds een magtig Leger in Spanje onderhoude? Zoo Uwe Majesteit in tegendeel zich bepaale, om *Karel den IV.* op den Troon te herstellen, weet dezelve dan dat dit niet doenlyk is, zonder eenen grooten weerstand te overwinnen, en zonder het Fransche Bloed te doen stroomen? Dit Bloed, dat de Natie vergiet ter verdeediging van haare eigene belangens, kan dit gestort worden voor eenen vreemden Vorst, wiens lot aan Frankryk onverschillig is! Eindelyk, kan Uwe Majesteit, geen belang in deeze verschillen stellende, het Spaansche Volk aan zich zelven overlaten, wanneer reeds eene buitengewoone gisting hetzelve in beweging brengt, en Engeland verwarring en Regeeringloosheid zaait? Moet Uwe Majesteit aan Engeland deeze nieuwe prooi laten verslinden? Voorzeker neen. Dus moet Uwe Majesteit, als verpligt zich bezig te houden met de herschepping van Spanje, op eene wyze nuttig voor dit Ryk en voor Frankryk, noch eenen onttroonden Vorst, ten koste van veel Bloeds herstellen, noch Spanjen aan zich zelven overlaten; want in beide deeze onderstellingen zoude Uwe Majesteit dit Ryk aan Engeland overleeveren, wiens geld en list alle deeze verwarringen hebben te weeg gebragt.

Het tweede Rapport, gedagteekend Parys den 1. September, strekt ten geleide van de twee aan den Keizer voorgestelde en den Senaat medegedeelde Tractaaten, waar door in Hoogstdeszelfs handen de Kroon van Spanjen gesteld wordt, als ook van de Constitutie, door de te Bayonne vergaderde Junta, na rype en vrye beraadslagingen, tot roem van den naam van Spanjaard, en den voorspoed van dat ryk en deszelfs Volksplantingen, aangenomen.

„Indien in de door Uwe Maj. gemaakte bepalingen, zegt de Minister, Frankryks veiligheid uwe Hoofdzorg geweest zy, is haar nogthans Spanjes belang dierbaar geweest, en, de beide Staaten door het naauwste verband vereenigende, waren de voorspoed en de roem van een en ander het doel, welke zy zich voorstelde. De Onlusten, die zich toen in Spanje vertoonden, wekten byzonder Uwer Maj. zorgvuldigheid op; zy was beducht voor derzelver voortgangen; zy voorzag er de noodlottige gevolgen van; zy hoopte die door middelen van overreding, en door maatregelen van eene wyze en menschlievende Staatkunde voortekomen. Uwe Maj. trad tusschenbeiden als bemiddelaar, midden tusschen de verdeelde Spanjaarden; zy toonde hen van den eenen kant de Regeeringloosheid, waarmede zy bedreigd wierden; van den anderen kant, Engeland zich gereed houdende, om zich hunne verdeeldheden ten nut te maaken, ten einde zich toe te eigenen wat aan hetzelve mogt geschikt voorkomen. Zy toonde hen de Haven aan, die hen van dit dubbeld gevaar moest redden; eene Staatsregeling, wys, voorzigtig, geschikt, om in alle behoeften te voorzien, en waarin de edelmoedige begrippen overeengebragt wierden met de oude instellingen, welker behoud Spanje verlangt.

Uwer Majesteits verwachting is bedrogen. Byzondere belangen, de Buitenlandsche Intriguen, deszelfs omkoopend Goud hebben den bovenstoon verworven. Waarom is het zoo gemakkelyk, de hartstogten bot vierende, de Volken tot hunnen eigenen ondergang te leiden? In een voorgaand verslag heb ik aan Uwe Maj. den invloed doen kennen, welken de Engelschen in Spanje verkregen; de talryke party, die zy zich gevormd hadden; de vrienden, welken zy zich in de Handels-Havens hadden verschaft, vooral door het lokaas van het herstel der handelsbetrekkingen; ik had hen aan Uwe Majesteit aangetoond, als bewerkers van de schok, die den Troon van *Karel* IV. had omvergerukt, en als begunstigers van de wanorden onder het Volk, die op dat tydstip eenen aanvang namen. Zy hadden den heilzamen breidel verbroken, die het Volk, tot deszelfs belang, onderworpen houdt. Het Spaansche Graauw, het juk des Gezags afgeschud hebbende, stond naar de Regeering. Engelands Goud, de Intriguen der Agenten van de Inquisitie, die beducht waren, hun Ryk te verliezen, de invloed der in Spanje zoo talryke Monnikken, en die voor eene hervorming beducht waren, hebben, op dat tydstip van crisis, den opstand te weeg gebragt van verscheidene Spaansche Provintien, in welken de stem van wyze Menschen miskend of versmoord is geworden, en verscheidene hunner Slagtoffer wierden van hunnen moedigen tegenstand tegen de Volkswanorden; hebbende men eene verschrikkelyke Regeeringloosheid zich in het grootst gedeelte van Spanje zien verspreiden. Zal Uwe Maj. gedogen, dat Engeland kunne zeggen: „Spanje is een myner Wingewesten, myn uit de Oostzee, uit de Zeeën van het Noorden en Oosten, en zelfs van de Oevers van Persien verjaagde Vlag, heerscht voor de deuren van Frankryk?"

Neen, Sire! .... om zoo veel smaads en ongelukken voor te komen, staan twee millioenen dapperen gereed, om, is het nood, de Pyreneën over te trekken, en de Engelschen zullen van het Schier-Eiland verdreven worden.

Het is geen gering voordeel de waarschynlykheid te hebben van eindelyk de Engelschen te ontmoeten, hen van naby onder de oogen te zien, hen ook de rampen van den Oorlog te doen ondervinden, van dien Oorlog, welkers gevaren zy niet kennen, dewyl zy die niet dan met hun Goud voeden. De Engelschen zullen geslagen, vernield, verstrooid

Zie verder den kant van deeze Bladz.

worden, ten waare zy zich spoeden te vlugten, gelyk zy te Toulon, aan de Helder, te Duinkerken, in Zweeden, en op alle Plaatsen gedaan hebben, waar de Fransche Legers hen hebben kunnen vernemen; maar hunne verdryving uit Spanjen zal de ondergang hunner zaak zyn.

Besluitende de Minister dit zyn Rapport, met eene ontwikkeling van de voordeelige Gezindheid van geheel Europa voor Frankryk en de verknochtheid van de voornaamste Mogendheden aan hetzelve, by welke gelegenheid hy onder anderen zegt:

Het Weener-Hof heeft bestendiglyk aan Uwe Majesteit de vriendschappelykste gevoelens betuigd. Verontwaardigd over Engelands Staatkunde, heeft het zynen Minister van Londen willen opontbieden, den Engelschen Minister, die te Weenen was, terug zenden, zyne Havens voor Engeland sluiten en zich met hetzelve in staat van vyandelykheid stellen. Het heeft die maatregelen vermeerderd, met te verbieden de toelating in zyne Havens van de Schepen, die, onder Neutrale Vlag, niet dan de Engelsche Goederen en Waaren overbrengen. Uwe Maj. heeft die weldadige bepalingen, voortgekweekt; zy heeft aan het Weener-Hof vriendschap en vertrouwen betuigd, en dikwerf heeft zy aan hetzelve te kennen gegeven, dat Frankryk in deszelfs voorspoed een waarachtig belang stelt. Nogthans, in deeze laatste tyden, heeft die Mogendheid haare toerustingen bovenmatig voortgezet. Haare Krygsmagt is heden buiten alle evenredigheid met haare Bevolking en Finantien. Uwe Ministers, Sire, hebben dit niet willen opmerken, dan om aan Uwe Maj. de noodzakelykheid te doen gevoelen van haare krachten te vermeerderen, ten einde steeds de betrekkelyke overmagt te behouden, die tusschen de magt en de bevolking der beide Ryken bestaat.

Het Rapport van den Minister van Oorlog, gedagteekend den 1. September strekt, om aan Zyne Majesteit voor te leggen, den tegenswoordigen toestand van Hoogstdeszelfs Armeën in Poolen, Pruisfen, Silesien, Denemarken, Dalmatien, Albanien, Italien, Napels en in Spanjen, met byvoeging van den staat van Hoogstdeszelfs Armeën de Reserve te Boulogne, op de Kusten, aan den Rhyn en in het Ryk. Uwe Maj., (zegt de Minister in dit zyn Rapport) zal zien, dat Frankryk nimmer talryker en schooner Armeën gehad heeft, en dat zy nimmer beter onderhouden noch beter gevoed zyn. Ondertusschen hebben de verschillende gebeurtenisfen, welke in Spanjen plaats vinden, een aanzienelyk verlies te weeg gebragt, een gevolg van de operatie, even onbegrypelyk, als grievend voor de Fransche Eer, van het Corps des Generaals *Dupont*. Uwe Majesteit heeft zynen wil te kennen gegeven, om meer dan 200,000 man aan geene zyde der Pyreneën by een te brengen, zonder echter zyne Legers in Duitschland, noch die in Dalmatien, te verzwakken. Om tot dat einde te geraken, schynt eene ligting van 80,000 man onontbeerlyk te zyn. Uwe Majesteit kan deeze 80,000 man niet vinden, dan in de vier Klasfen der Conscriptie over de Jaren 1806, 1807, 1808, en 1809. Het is bewezen, door de Registers, welke by myn Ministerie gehouden worden, dat behalven de manschap, die sedert vier Jaaren getrouwd is, de Conscriptie over die Jaren nog 600,000 man zou kunnen opleveren. Over dit getal eene ligting van 80,000 man doende, zoude Uwe Majesteit slechts één Opgeschrevenen over de zeven nemen ... en de ... zoude voltallig gemaakt worden met Soldaten van 21, 22 en 23 Jaaren, dat is, met volwasfen mannen, bereid om de ongemakken van den Oorlog te kunnen dragen.

De Boodschap van Z. M. den Keizer en Koning, was van den volgenden inhoud:

SENATEURS!

Myn Minister van Buitenlandsche Zaken zal de verschillende Tractaten betrekkelyk Spanjen, en de instellingen, die door de Spaansche Junta zyn aangenomen, onder Ul. oogen brengen.

Myn Minister van Oorlog zal U de benoodigdheden en de gesteldheid doen kennen, van myne Legerbenden in de verschillende deelen der wereld.

Ik heb besloten, om de zaken van Spanjen met de grootste activiteit doortezetten, en om de Legers, die Engeland in dat Land heeft aan wal gezet, te vernielen.

De toekomende zekerheid van myne Volkeren, het bloeijen des Koophandels, en de Vrede ter Zee, zyn gelykelyk aan deeze belangryke ...

land geene hoop op zyne projecten over. Ik geloof aan den Vrede op het vaste land; maar ik wil noch moet niet afhangen van de valsche berekeningen, of de dwalingen der andere Hoven; en dewyl myne naburen hunne Armeën vermeerderen, is het myn pligt, om ook de mynen te vermeerderen.

Het Ryk van Constantinopolen is ten prooy aan akelige Omwentelingen; Sultan *Selim*, de beste Keizer, die de Ottomannen zints langen tyd gehad hebben, is omgekomen door de handen van zyn eigen Neef. Dit ongelukkig geval heeft my gevoelig getroffen.

Ik vorder met vertrouwen nieuwe opofferingen van myne Volken; zy zyn noodzakelyk, om er hun nog aanmerkelyker uittesparen, en om ons te geleiden tot het groote doel des algemeenen Vrede, die alleen als het oogenblik der rust behoort aangezien te worden.

Franschen! ik heb in myne ontwerpen slechts een doel; uw geluk, en de zekerheid van uwe Kinderen, en zoo ik ulieden wel ken, zult gy U haasten, om aan de nieuwe oproeping, welke het belang van het Vaderland vordert, te beantwoorden. Gy hebt my dikmaals gezegd, dat gy my bemindet! Ik zal de waarheid van uwe gevoelens erkennen, uit den drift, die gy zult betoonen, om myne ontwerpen, die zoo naauw verbonden zyn aan uwe dierbaarste belangens, aan de eer van het Ryk en aan mynen roem, te helpen bevorderen.

(*Geteekend*) NAPOLEON.

Van wegen den Keizer. De Minister Secretaris van Staat.

(*Geteekend*) H. B. MARET.

*** UTRECHT. — *SIMON NATHANS*, Geëxamineerd en Geadmitteerd MOND-, KIES- en TANDMEESTER, in het Koningryk Holland, verwittigt alle Heeren, Dames, en in het byzonder zyne Geabonneerden en verdere Begunstigers, dat hy zal te spreeken of te ontbieden zyn, doch *niet* langer als HEDEN Woensdag den 14, en MORGEN Donderdag den 15. September voordemiddag, by *J. F. Martens*, Kok en Pasty Bakker agter den Dom, het tweede Huis van de Servetsteeg, te Utrecht.

*** Heden Verlostte myne geliefde Huisvrouw M. SELWOOD, van eene welgeschapene DOCHTER.

UTRECHT
den 8. *September* 1808. H. VERHEYEN.

*** Heden zyn Ondertrouwd
PIETER JACOB MULLER, van *Utrecht*,
en
HILLEGOND BAKKER,
BROEK IN WATERLAND *den* 9. *September* 1808.

Allen en een iegelyk die iets te pretendeeren hebben van, of verschuldigt zyn aan, den Boedel van wyle Juffrouw CATHARINA HUYGEN, in leven Weduwe van den Heer PAULUS VAN LANCKOM, gelieven daar van ten spoedigsten opgaave te doen, ten Comptoire van den Notaris en Procureur M. J. VAN BUUREN, als aangestelden Executeur in gemelden Boedel.

Allen die iets te Pretendeeren hebben of Verschuldigd zyn, of eenige Brieven of Effecten onder zyn berusting mogten hebben van Jufvrouw CORNELIA SUSANNA CROES, op den 24 Augustus dezes Jaars in het Proveniershuis alhier Overleden, gelieven daar van Opgaaf of Betaling te doen, uiterlyk voor of op den laatsten October eerstkomende, aan de Executeuren van gemelden Boedel; zullende, na dien tyd, daar van geene Betaling meer worden gedaan.

Als *Executeuren*:
WM. VAN OOSTERHOUT.
JAN OUWENBROEK.

ROTTERDAM *den* 13. *September* 1808.

*** De Weduwe G. *Brink*, op den Huize *de Groote Zande*, onder *Hummelo*, niet ver van *Deutichem*, in *Gelderland* is voornemens op den 26. September, en 6. October 1808, 's morgens om 10 uuren aan den Huize van de Weduwe *Nyenhuis* in *Hummelo*, volgende Grondstukken veil te bieden:

No. 1. Een in het Ambt *Hummelo*, niet ver van *Deutichem* in *Gelderland*, aan de Landsweg liggende, wel aangelegde BUITENPLAATS, bestaande in een Heeren Huis, verscheidene behangene en onbehangene Boven- en Ondervertrekken, Kookkeuken en andere Comoditeiten, twee goede Stallingen, Bosschen en Alleën, twee groote Hoven en eenen gooden Boomgaard en te gelyk met een Daghuurders Plaats, verdeelt in twee afzonderlyke Wooningen en hier by liggende Bouwland.

No. 2. Een BOEREN ERVE, de *Groote Zande* genaamd, voorzien met een zeer goed Huis, twee Bergen, Schaapschot, Weide, Bouwland, Plak- en Veengronden.

No. 3. Een Stuk BOUWLAND, den *Buitenstuk* genaamd.

No. 4. Een Stuk DITO, den *Grooten Kamp* genaamd.

No. 5. Een BOEREN ERVE, den *Nederberg* genaamd, in het Ambt van *Deutichem* gelegen, voorzien met Berg en Schaapschot, goede Hof, Bouw- en Weiland, Plak- en Veengronden.

No. 6. Een DAGHUURDERS PLAATS, *Hoegen* of *Velsbergen* genaamd, in het Ambt van *Deutichem* gelegen, verdeeld in twee Daghuurders Wooningen, voorzien met goed Hof, Bouw, Weiland en Plakgronden.

No. 7. Een extra ordinaire GOEDE WEIDE, de *Yselweide* genaamd, in twee Parceelen verdeeld.

No. 8. Een WEIDE, het *Vryslag* genaamd.

No. 9. Een DITO, de *Koeweide* genaamd.

No. 10. Een WEIDE, de *Kalverweide* genaamd.

No. 11. Een WEIDE, den *Margen* genaamd.

No. 12. Den *ROUBENHOORSTEN KOLK* genaamd, voorzien met diverse soorten van Boomgewas, eenige Visscheryen, Landeryen, en Gras-Gronden.

No. 13. Nog een stuk BOUWLAND, den *Nieuwen Kamp* genaamd.

No. 14. Twee extra ordinaire goede schoone TURFVEENEN, verdeeld in vier Parceelen.

No. 15. Een extra modern getimmerde LEERLOIJERYE, bestaande in veele Kommen, twee groote Ketels; en drie Huiskens.

Alle deeze Grondstukken liggen digt by malkanderen, en zullen zoo wel in Parceelen, als in Massa opgehangen worden, ook zyn alle voorheen genoemde Huizen nieuw opgetimmerd, en in de beste order.

De verdere specificatie van alle voorgenoemde Grondstukken, en zeer goede Koop-Conditien, zyn dagelyks te zien by de Wed. G. *Brink*, op den Huize *de Groote Zande*.

*** L. HUISINGA, G. W. VAN OPHOVEN, G. TWISK *Cornsz.*, J. D. MERCKER, J. TWISK *Cornsz.* en A. GOUDA, Makelaars, presenteeren op Maandag den 3. October 1808. te Amsterdam, in het Oudezyds Heeren Logement, 's avonds ten 5 uuren te verkoopen: No. 1. Een capitaal, hecht, sterk en weldoortimmerd HUIS en ERVE, staande op de Heeregragt, by het Koningsplein, mitsgaders een STAL, KOETSHUIS en ERVE er agter, in de Reguliers Dwarsstraat, (te famen in één Koop.) No. 2. Een hecht, sterk en modern betimmerd HUIS en ERVE, op de Keizersgragt, aan de N. Z. tusschen de Reguliersgragt en Utrechtsche Straat, en No. 3. Een capitaal, hecht en sterk DUBBELD PAKHUIS en ERVE, genaamd *de Eenhoorn*, op de Brouwersgragt, tusschen de Binnen-Dommerstraat en Mouthaansteeg. Alles breeder by Biljetten omschreeven en te zien des Dingsdags en Donderdags, als mede op den Verkoopdag, mits vertoonende een Briefje door een der gemelde Makelaars onderteekend. NB. De Bewyzen van Eigendom en Verkoopconditien zullen 4 dagen voor en op den Verkoopdag te zien zyn, ten Comptoiren van de Notarissen GOUDA en SANTHAGENS.

*** Door byzonder toeval; overgaande tot formeele quiteering van Affaire, word voor een modique prys te KOOP gepresenteerd een hegt, sterk, van alle gemakken en zeer ruime Vertrekken voorziene HUIS, zynde in herzelven jaaren lang een zoo Binnen- als Buitenlands met roem bekend Logement gevestigd geweest, 't welk ook heden nog met goed succes gecontinueerd word; boven alle andere tot de Affaire geschikte gemakken, levert bovengen. Perceel nog dit voordeel op, dat het, van het zoo zeldzaam hier ter Steede gevonden wordende aller kostelykst Wel-Water, ruim voorzien is; by den verkoop zoude men niet ongeneezen zyn een derde der Penningen tegen eene behoorlyke Intrest op Kusting te houden en eenige Meubilen tot de Affaire behoorende by tauxatie over te doen. — Gemelde Perceel zoude ook zoo wel om zyne Locaalen, situatie, ruimte, gemakken, als meede uit hoofde van deszelfs Stand in de nabyheid van het Koninglyk Paleis en tegenswoordig Stadhuis tot een of ander Bureau, ten uitterften geschikt zyn. Nader informatie by den Makelaar B. DANKMEYER, op de Agterburgwal by de Gasthuismolensteeg, te Amsterdam.

*** Brave Burger Lieden, in een der Steedjes of Dorpen woonachtig, het zy in de Meijery van den Bosch, Kwartieren van Tiel of omtrent Nymegen, of Overyssel, zynde van den Roomschen Godsdienst, genegen een VROUW met een KIND van circa vier Jaaren, in de KOST te neemen, en daar by een vry Kamertje, binnen 's Huis; die daar toe genegenheid heeft, mits niet boven de Driehonderd Guldens komende te staan, het bewaassen daar onder begreepen, adresseeren zich aan Letter B. H. W., onder het adres van den Boekverkooper M. DOM, in de Halsteeg, te Amsterdam. De Brieven franco.

*** JACOB VAN LIER *Sz.*, adverteerd by deeze, dat hy ten zynen Kantoore over het Stadhuis te Utrecht, vaceert tot het Negotieeren van EFFECTEN, RECEPISSEN en COUPONS, als mede het Wisselen van alle soorten van GOUDEN en ZILVEREN MUNTEN. — De Affaire van CATOENEN en LYNWATEN, zal als voorheen met de meeste exactitude gecontinueerd worden.

*** *Profr.* BAYLE'S WOORDENBOEK, getyteld: DICTIONNAIRE HISTORIQUE & CRITIQUE, in *vier massive Deelen in groot Folio*, *laatste*, *volledigste* en *korrektste Druk*, verrykt met *'s Mans eigenhandig-gemaakte* VERBETERINGEN en VERMEERDERINGEN; zyn *merkwaardig* LEVEN en *Lotgevallen* ook als *Hoogleeraar in de Wysbegeerte en Geschiedenis te* ROTTERDAM; zyne verdere *kleine Wysgeerige Verhandelingen*, en zyne *Schriftuuren met den Rotterdamschen* WAALSCHEN *Kerkenraad* gewisseld: dit Boek zoo als het, de geheele Waereld door, bekend en beroemd is, zal tot *ultimo September eerstkomenden*, wanneer 40 Exemplaaren — *alles wat men heeft* — zoo lang strekken, *in losse bladen*, voor *f* 16 : - : in plaats van *f* 50 : - : worden uitgegeeven te AMSTERDAM by *Gartman* en *Holtrop*. — BAYLE'S *Kennis*, *Oordeel*, *Genie*, *Geleerdheid* en *Soliditeit* zyn door *Europa* erkend: ook zyne *nauwkeurig-getrouw-* en *belangloosheid als Geschiedschryver*, en zyne *gematigdheid*, *doordringendheid* en *oordeelkunde*, als *Kritikus*: een en ander spreidde hy in zynen *Dictionnaire* luisterryk ten toon; om niet te zeggen van welk een aantal van MANNEN, die, ook *hier te Lande*, in den *Staat*, in de *School* en in de *Kerk* gebloeid hebben, hy daarin de *echte* en *onzydige Levensbeschryver* is. In 't kort, zyn Boek is een *sieraad der Bibliotheeken* en een *vraagbaak zelf voor Geleerden*.

*** DE BEELDENSPRAAK DER OUDEN, de geliefkoosde Studie onzer *Oudheid- Geschied- Taal- Reden- Dicht- Schilder- Teeken- Bouw-* en *Beeldhouwkundigen*: die *rykdom* van *Studiën* voor eiken derzelver — byzonder voor hun, *die de Beeldende Kunsten* beoefenen — uit *de oorspronglyke Schriften* van CESAR RIPA en andere *schrandere Vernuften van dien tyd* opgezameld en *uit den schoot der Taal-* en *Oudheidkunde* hun aangeboden te zien door een Man als POOT, *Hollands roem*, kan, niet dan hoogstaangenaam wezen, zelf aan hem, die slechts eene eenige der genoemde Kunsten aankweekt: zoodanig iet geschiedt door 't aanbod van het Boek, waarin de ZINNEBEELDEN der EGYPTENAAREN, GRIEKEN en ROMEINEN — *hunne zoo veel beduidende Schryfkunst* in niet minder dan TWAALFHONDERD ZINVOLLE TAFEREELEN, zyn voorgesteld met die *aangenaame* en *leerryke* VERSCHEIDENHEID, welken den GELETTERDEN *behaaglyk*, den ONERVARENEN *voordeelig* zal wezen; in eene orde, die, *Alphabetisch*, zich van zelven aanwyst: dit GROOT NATUUR- en ZEDENKUNDIG WAERELDTOONEEL, in één woord, stelt vóór, in *drie Deelen in Folio*, van 2000 *Bladzyden*, met 500 *kenrig gegraveerde Afbeeldingen*, alle de *deugden*, *ondeugden*, *neigingen*, *bedryven*, *hartstogten*, *kunsten*, *leeringen* en *zinlykheden* der ALOUDE VOLKEN, met de *hoofdstoffen*, *hemellichten*, *landschappen*, *rivieren* en veele andere zaaken; alles met uitvoerige *aanmerkingen* en *ophelderingen*, zoo uit *gewyde* als *ongewyde* Schryvers, en een *breed Register*, door eene beroemde *Taal-* en *Oudheidkundige hand*, met *zinnebeeldige dichtkundige toepassingen* van welgemelden Dichter POOT. De uitgaaf van 24 Exempl. deezes, *in zyne soort eenigen*, werkt geschiedt tot 30. *September* te AMSTERDAM by *Gartman*, *Vermandel* en *Holtrop*, voor *f* 9 : - in *losse Bladen*, in plaatse van *f* 30 : -

*** Dr. L. SMIDS *ryk gestoffeerde* SCHATKAMERS van *Geldersche Zuid-* en *Noord-Hollandsche*, *Utrechtsche* en vooral *Zeeuwsche*, in één woord van NEDERLANDSCHE OUDHEDEN, of *Beschryving* van alles, wat HOLLAND *merkwaardig* en *onvergelyklyk* maakt in *aloude* en Ridderlyke *Heeren-Huizen*, *Slooten*, *Kasteelen*, *Dorpen* en *Steeden*; — in *Trouw*, *Begravenis-* en *Dischplegtigheden* en andere *Lands-* en *Volksgewoonten*; aanvangende met 's *Lands vroegste Bewooners*, en eindigende met *de genoegzaam met onze Tydgenooten*. — Geene *Stad*, *Dorp*, *Rivier*, *merkwaardigheid*, *gebruik* of *Landswyze*, geen *man van den Tabberd* of *van den Degen*, die het *Vaderland* of tot *eere* of tot *ontere* geleefd heeft, welke niet hier *vermeld* en *gekenschetst* wordt; en *daar de lust tot het kennen van 's Lands Oudheden als met den dag onder ons toeneemt*, *en men gaarne*, *zelfs Eeuwen*, *wil terug treeden om ook den voormaligen staat des Lands en de oude gesteldheid van zaaken te aanschouwen*, zal men daar toe dit werk, te gereeder by de hand neemen om de gemaklyke *Alphabetische* orde waarin het behandeld is, en de byzondere aangenaamheid, daarteboven, die het heeft van ons by de *beschreevene* oude *Lands Gesteldheden* als van zelven te doen vertoeven, om dezelve te aanschouwen in 63 bevallig gestoffeerde, Kunstkundige en in den waren stand voorgestelde *Afbeeldingen* derzelven in Quarto Plaaten, naar Teekeningen van den grooten *Rochman*: Afbeelding n van GESTICHTEN meerendeels door *geweld* en door *tyd* verwoest en *nergens dan hier* te vinden. — Dit zoo altyd *onderhoudend* als *leerryk oorspronglyk Hollandsch* werk, voorzien van *Jaarregisters* en *Landskronyken*; vermeerderd met de *aanteekeningen* van den beroemden *Dichter P. Langendyk* en den *Oudheidkundigen Rechtsgeleerden* Mr. *J. J. van Haselt*; is *driemaalen* gedrukt en beslaat 1000 Bladz. in gr. 8vo. — En daar herzelve, zoo compleet als *nu*, in geene Jaaren is voorgekomen, zal men het ook te gereeder willen bezitten, waar toe de gelegenheid thands wordt gegeeven te AMSTERDAM by *Gartman* en *Holtrop*, die het overschot van 120 Exemp. tot *ultimo September* afleveren voor *f* 3 : 4 : - in plaats van *f* 15 : - : - of wel voor dien het te doen is om de LXVII. AFBEELDINGEN, het *eerste Deel* — *alleen* voor *f* 2 : 4.

*** In de Fabriek van PATENT-OLIE, te Utrecht, van VAN MEURS, DE FIOUW EN COMP. vervolgd men met dezelve OLIE tegen billyke Prysen af te leveren. Commissionairen, of die zich hier toe aanbieden, worden verzogt, hunne Brieven *vracht vry* in te zenden.

*** By C. ROMYN, in de Beurssteeg, Boog No. 14. tot Amsterdam, zyn in de *Vyfde* of *Laatste* FAVORABLE Klasse der 104de KONINGLYKE HOLLANDSCHE LOTERY, welke op Maandag den 26. September zal beginnen te Trekken, Loten en Gedeeltens te bekomen. IN KOOP Heel *f* 78 : - : -, Half *f* 38 : - : -, Quart *f* 19 : - : -, Agtste *f* 9 : 10 : -, Sestiende *f* 4 : 15 : -, Twee-en-dertigste *f* 2 : 7 : 8 : , Vier-en-zestigste *f* 1 : 4 : - IN HUUR. (VOOR DE EERSTE GEHEELE WEEK) Heel *f* 16 : - : -, Half *f* 8 : - : -, Quart *f* 4 : - : -, Agtste *f* 2 : - : -, Zestiende *f* 1 : - : -, Twee-en-dertigste 10 St. Vier-en-zestigste 5 St. Geld en Brieven Vragtvry. Dezelve geeft uit NAAUWKEURIGE Uitrekening der Prysen en Premien. Tweede Druk, à 2 St.

*** By S. en J. LUCHTMANS te *Leyden*, en J. S. VAN ESVELDT-HOLTROP, te *Amsterdam*, wordt uitgegeeven: 1) A. YPEY, M. D. & in Acad. Fris. Professoris Ord. *Introductio in Materiam Medicam*, *in usum Tyronum*, in 8vo.: à *f* 3. 2) G. VROLIK, M. D. & in Ill. Athenæo Amstelod. Professoris, *Catalogus Plantarum Medicinalium in Pharmacopæa Batava memoratarum*. Editio altera auctior. Accedit *Introductio de Studio Botanico recte instituendo*, in 8vo.: à *f* 1 : 5. Gemelde Werken zyn mede te krygen by de *Akademie-Drukkers* in *Utrecht*, *Groningen*, *Franeker* en *Harderwyk*.

*** Te Rotterdam by J. POLS, is gedrukt en word alom uitgegeven, ten voordeele van de Gemeente Armen, te Haamstede: *De verplichting der Christenen om zulken, die over het verlies van hunne Echtgenooten, Nabestaanden, en Vrienden treuren, te vertroosten*, en de gronden, welke het Euangelie daartoe oplevert, voorgesteld in eene Leerrede, over 1. Thess. 4: Vs. 18: door H. W. LESAGE TEN BROEK, Euangeliedienaar te Haamstede, na het verlies van zyne geliefde Echtgenoote, MARIA CLASINA DE BRIEDER, Overleeden 19. Juny 1808.

TE UTRECHT, BY DE LEEUW EN COMP.